

Ignazio Erauskin Arruabarrena

*Ordizia,
Gipuzkoa
(1921-2010)*

Aurkibidea

Biografia

San Pedro kalean jaio zen 10 senideko familian. Gurasoak zaldibitarrak zituen. Hamahiru urte arte fraideetan ikasi zuen, eta gerora, okin, xaboi-fabrikako langile eta CAFen aritu zen. Lazkaoko emaztearekin ezkondu eta 3 seme-alaba izan zituzten.

Zintak

ORD-005

• **Proiektua:** Ordiziako euskara

- **Elkarrizketatzailea(k):** Etxabe, Karmele - Garmendia, Larraitz
- **Data:** 2004-02-13
- **Iraupena:** 55 min
- **Euskarria:** Mini Disc
- **Kodifikatzailea:** Otegi, Aitziber
- **Emalea:** Ordiziako Udala

Pasarteak

1. Ordiziako San Pedro kalean jaioa

- **Erref:** ORD-005/001
- **Iraupena:** 0:01:28. **Hasi:** 00:00:00. **Bukatu:** 00:01:28
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

Ordiziako San Pedro kalean jaio zen 1921ean. Kalearen inguruko aipamena egiten du. Aita eta ama Zaldibiakoak zituen. Emaztea Lazkaokoa du eta 3 seme-alaba ditu.

2. Lanbide ezberdinak probatua

- **Erref:** ORD-005/002
- **Iraupena:** 0:00:19. **Hasi:** 00:01:28. **Bukatu:** 00:01:47
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak

Laburpena:

15 urterekin okin lanetan ibili zen, soldadutzan jabonero eta handik bueltan CAF lantegian aritu zen.

3. Eskolan eta lagunekin gaztelaniaz

- **Erref:** ORD-005/003
- **Iraupena:** 0:00:57. **Hasi:** 00:01:47. **Bukatu:** 00:02:44
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Eskolan Ordiziako fraideetan ibili zen 13 urtera arte. Gaztelaniaz ikasten zuten eta lagunartean ere halaxe hitz egiten zuten. Etxean bakarrik hitz egiten zuten euskaraz.

4. Asteazkenetako azoka egun osokoa

- **Erref:** ORD-005/005

- **Iraupena:** 0:02:27. **Hasi:** 00:03:23. **Bukatu:** 00:05:50
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera

Laburpena:

<p>Ordiziako azokan ganadu asko izaten zen eta kaleek ere ganadu izena zuten. Postuen kokapena azaltzen du. Saltzaileak inguruko herrietako baserrietakoak izaten ziren eta erosleak kanpotarrak. Azoka egun osoan izaten zen eta baserritarrek bertan geratzen ziren bazkaltzen.</p>

5. Trena jarri aurretik "mixtoa" garraibide

- **Erref:** ORD-005/006
- **Iraupena:** 0:00:48. **Hasi:** 00:05:50. **Bukatu:** 00:06:38
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, eroatera
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Beste garraio batzuk
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Trenak

Laburpena:

<p>Ignaziok 10 urte zituela hasi zen trena martxan; aurretik "mixtoa" deiturikoa izaten zen, kotxeak eta bagoiak. Erosleak Donostiatik joaten ziren eta saltzaile asko Nafarroatik.</p>

6. Azokara saltzaile euskaldunak

- **Erref:** ORD-005/007
- **Iraupena:** 0:00:25. **Hasi:** 00:06:38. **Bukatu:** 00:07:03
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera

Laburpena:

Nafarroatik Ordiziako azokara saltzera joaten zirenek euskaraz hitz egiten zuten.

7. Azokara autobusez eta trenez

- **Erref:** ORD-005/008
- **Iraupena:** 0:00:28. **Hasi:** 00:07:03. **Bukatu:** 00:07:31
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autobusak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Trenak

Laburpena:

Azokara Azpeititik, Ataunetik eta Zaldibiatik autobusak joaten ziren; Altsasu aldekoak trenez etortzen ziren.

8. Euskaldunen artean ere erdaraz egiteko ohitura

- **Erref:** ORD-005/010
- **Iraupena:** 0:01:26. **Hasi:** 00:08:15. **Bukatu:** 00:09:41
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak

Laburpena:

Gerra aurretik eta ondoren ferrokarrilarengatik eta etxe berrien eraginagatik erdaldun ugari joan zen Beasainera eta Ordiziara. Lagunekin eta anai-arrebekin gaztelaniaz hitz egiteko ohitura, euskaldunak baziren ere.

9. Bi arrebei gertatutako ezbeharra

- **Erref:** ORD-005/011
- **Iraupena:** 0:00:59. **Hasi:** 00:09:41. **Bukatu:** 00:10:40
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

10 senide ziren. Alemanian gertatutako bonba leherketa baten ondorioengatik bi arreba hil zitzaizkion.

10. Ordiziako baserri eta errotak

- **Erref:** ORD-005/013
- **Iraupena:** 0:02:35. **Hasi:** 00:11:27. **Bukatu:** 00:14:02
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Auzoak

Laburpena:

Ordiziako baserriak izendatzen ditu. 3 errota zeuden Ordizian eta haien jabeak izendatzen ditu. Anekdotak bat aipatzen du.

11. Aita arotza; ama baserriko lanetan

- **Erref:** ORD-005/015
- **Iraupena:** 0:01:30. **Hasi:** 00:14:45. **Bukatu:** 00:16:15

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa
- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:

Eguneroko otorduetan, babarruna eta patata jaten zuten gehienbat. Aita arotza zuen, gurdi ugari egindakoa. Ama etxeakoandrea zen eta baserriko lanetan aritzen zen.

12. Okin lanak; ogi klaseak

- **Erref:** ORD-005/016
- **Iraupena:** 0:01:45. **Hasi:** 00:16:15. **Bukatu:** 00:18:00

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Lanbideak » Negozioak, dendak
- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:

<p>15 urtetik 18ra Zabale okindegian okin lanetan aritu zen. Beasain, Arama eta Legorretara joaten zen zaldia eta karroa hartuta ogia banatzera. Ogi mota ezberdinak aipatzen ditu. Gerra ondoreneko ogi beltza.</p>

13. Txerriak gizendu eta saldu egiten zituzten

- **Erref:** ORD-005/017
- **Iraupena:** 0:00:47. **Hasi:** 00:18:00. **Bukatu:** 00:18:47

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak

Laburpena:

Etxean amak mondejuak egiten zituen. Oiloak, untxiak eta txerriak zituzten eta azken hauek saldu egiten zituzten.

14. Arropa eskuz garbitzen zuten

- **Erref:** ORD-005/018
- **Iraupena:** 0:00:42. **Hasi:** 00:18:47. **Bukatu:** 00:19:29

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:

Arropak eskuz garbitzen zituzten. Garbitokia San Bartolome kalean zegoen.

15. Gerra garaian aita kartzelan

- **Erref:** ORD-005/020
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 00:20:04. **Bukatu:** 00:21:42
- **Multimedia:** audioa online entzungai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:

<p>Gerra garaian aita Donostiako kartzelan egon zen 7 hilabetez eta etxera itzultzeko inork utzitako diruz ordaindu behar izan zuten isuna. Gerra garaiko pasadizo bat kontatzen du.</p>

16. Ordiziako dantza taldean ibilia

- **Erref:** ORD-005/022
- **Iraupena:** 0:01:26. **Hasi:** 00:23:46. **Bukatu:** 00:25:12

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:

10 urterekin Santa Anan ibili zen dantzan ikasten. Ezpata-dantza eta zahagi-dantza egiten zituzten. Euskal festetan dantza egin zutenekoa kontatzen du.

17. Dantza taldea eta boxeolariak

- **Erref:** ORD-005/024
- **Iraupena:** 0:01:18. **Hasi:** 00:25:44. **Bukatu:** 00:27:02

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Dantza
- Aisia » Kirola » Boxeoa

Laburpena:

<p>Pujanak sortutako gerra ondorengo 'Txapel gorri' dantzari-taldea eta boxeo-tokia aipatzen ditu. Boxeolari izenak.</p>

18. Umetako jolasak

- **Erref:** ORD-005/025
- **Iraupena:** 0:01:11. **Hasi:** 00:27:02. **Bukatu:** 00:28:13

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:

Umetan kaniketan eta pilotan jolasten zuten, besteak beste. Etxe ondoan zuten pilotalekua. Erregenetako oparien anekdota bat aipatzen du.

19. Txindoki, Ñañarri, Lagunarri

- **Erref:** ORD-005/026
- **Iraupena:** 0:02:19. **Hasi:** 00:28:13. **Bukatu:** 00:30:32

Gaia(k):

- Euskara » Bilketa linguistikoa » Toponimia
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

Laburpena:

Ipuin batzuk kontatzen ditu. Txindokiren aipamena; honen izen desberdinak.

20. Ordiziako Santanero dantza

- **Erref:** ORD-005/028
- **Iraupena:** 0:01:29. **Hasi:** 00:31:07. **Bukatu:** 00:32:36

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Dantza

Laburpena:

Santanero dantzaren aipamena eta bere jatorria.

21. Santa Ana jaiak

- **Erref:** ORD-005/029
- **Iraupena:** 0:01:12. **Hasi:** 00:32:36. **Bukatu:** 00:33:48

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera
- Aisia » Kultura » Musika

Laburpena:

Santa Ana jaietako ospakizun ezberdinak aipatzen ditu; Beasaingo eta Burgosko musika bandak joaten ziren Ordiziara. Plazan eta Txanketarenean soinujolea egoten zen. Emakumeak ez ziren tabernara sartzen.

22. Ordiziako sagardotegiak

- **Erref:** ORD-005/030
- **Iraupena:** 0:01:22. **Hasi:** 00:33:48. **Bukatu:** 00:35:10

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Sagardotegiak

Laburpena:

Ordiziako sagardotegiak izendatzen ditu.

23. Aitak bazekien irakurtzen, amak ez

- **Erref:** ORD-005/031
- **Iraupena:** 0:01:38. **Hasi:** 00:35:10. **Bukatu:** 00:36:48

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Irakurtzea
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:

<p>La Voz de España eta El Diario Vasco egunkariak sortu zirenekoa. Aitak bazekien irakurtzen, baina amak ez. Amaren jaiotetxearen inguruko azalpenak.</p>

24. Barrenako jauregia

- **Erref:** ORD-005/033
- **Iraupena:** 0:00:49. **Hasi:** 00:37:26. **Bukatu:** 00:38:15

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:

Barrenako jauregira gerturatzen ziren markes eta bestelakoen aipamena egiten du.

25. Erromeria eta irteerak

- **Erref:** ORD-005/034
- **Iraupena:** 0:03:05. **Hasi:** 00:38:15. **Bukatu:** 00:41:20

Gaia(k):**Laburpena:**

Ordizian San Bartolomen eta Oiangun egiten zen erromeria. Larraitzera joaten ziren oinez erromeriara eta inguruko herrietako jaietara. San Migelerako irteera eta anekdota bat aipatzen ditu.

26. Lazkaon ezkondu zen 1952an

- **Erref:** ORD-005/035
- **Iraupena:** 0:01:20. **Hasi:** 00:41:20. **Bukatu:** 00:42:40

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ezkontzak

Laburpena:

1952ko Milagrosa egunean ezkondu zen Lazkaon. Ezkonbidaiara Bilbora joan ziren trenez.

27. Ordiziako eta inguruko euskara

- **Erref:** ORD-005/037
- **Iraupena:** 0:01:12. **Hasi:** 00:43:32. **Bukatu:** 00:44:44

Gaia(k):

- Euskara » Euskalkia, herri hizkerak, euskara batua

Laburpena:

Ordizia eta inguruko herrietako euskararen arteko ezberdintasunak.

28. Hika hitz egitea errespetu falta

- **Erref:** ORD-005/038
- **Iraupena:** 0:01:11. **Hasi:** 00:44:44. **Bukatu:** 00:45:55

Gaia(k):

- Euskara » Tratamenduak
- Euskara » Tratamenduak » Berorika
- Euskara » Tratamenduak » Hitanoari buruz

Laburpena:

<p>Gurasoek zuka hitz egiten zieten, hika egitea errespetu falta zelako. Apaizei berorika egiten zieten.</p>

29. Ordizia eta Villafranca izenen jatorria

- **Erref:** ORD-005/044
- **Iraupena:** 0:02:33. **Hasi:** 00:51:07. **Bukatu:** 00:53:40

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak

Laburpena:

Ordizian zeuden portalak aipatzen ditu. Ordizia eta Villafranca izenen jatorria.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.

2026-09-09

CC-by-sa | Ahotsak.eus

Badihardugu Euskara Elkartea

Markeskua Jauregia, 20600 Eibar

943121775 - ahotsak@ahotsak.com